

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 6. juna 2018. godine
Ref. br.: RK 1245/18

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI90/17

Podnositelj

“Elektromotori Sh. A.”

**Ocena ustavnosti rešenja AC-I-17-0204 Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda Kosova od 6. jula 2017. godine**

УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ КОСОВО

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdij, sudija
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnositelj zahteva

1. Zahtev je podneo “Elektromotori Sh. A.” sa sedištem u Đakovici, koga zastupa advokat Idriz Daci iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava rešenje AC-I-17-0204 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju od 6. jula 2017. godine (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a), koje mu je uručeno 15. jula 2017. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim podnositac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo garantovano članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 21.4 [Opšta načela] i 113.7 [Jurisdikecija i ovlašćene strane] Ustava, članu 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 4. avgusta 2017. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 7. avgusta 2017. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI90/17 imenovala sudiju Selvete Gérxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeni od sudija: Almira Rodrigues (predsedavajući), Snežana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 9. avgusta 2017. godine, podnositac je popunio zahtev i podneo dodatna dokumenta Sudu.
8. Dana 23. avgusta 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i dostavio kopiju zahteva Žalbenom veću PKVS-u.
9. Dana 12. marta 2018. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 27. marta 2017. godine, podnositac zahteva je podneo tužbu Specijalizovanom veću Posebne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Specijalizovano veće PKVS-a), za utvrđivanje svojine nad zemljišnom parcelom koja je upisana kao katastarska parcela 5019/2 u opštini Đakovica.
11. Podnositac zahteva je u tužbi tražio i izdavanje preliminarnog sudskega naloga (PSN-privremena mera), kojim se od Specijalizovanog veće PKVS-a zahtevala

zabрана продaje спорне имовине од стране Косовске агенције за приватизацију (KAP) до коначне одлуке у вези са поднетом тужбом.

12. Подносилац захтева је navодио да је власник спорне имовине, а као доказ zajедно са тужбом је приложио неколико административних одлука општине Ђаковица из 1985., 1986. и 1989. године којима је општина дозволила да на спорној имовини изгради обданиште за decu svojih radnika. Подносилац захтева navodi da je tu imovinu koristio u dobroj veri više od 20 (dvadeset) godina, tako da je i stekao право својине на основу застарелости.
13. У фебруару 2017. године и априлу 2017. године, KAP је преко поступка продаже са likvidacijom имовина предузећа под њеном управом, међу многим другим имовинама, јавно понудила на продажу и имовину коју потрају подносилац захтева.
14. Dana 21. aprila 2017. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je rešenjem C-III-17-0070 odbilo zahtev podnosioca za izdavanje privremene mere.
15. Dana 10. маја 2017. године, подносилац захтева је уложио жалбу Žalbenom veću, трајећи да се ожалбено решење preinači i izda privremena mera.
16. Dana 6. јула 2017. године, Žalbeno veće PKVS-a je rešenjem AC-I-17-0204 odbило жалбу поднosioca захтева и потврдило решење Specijalizovanog veća, којим је odbijen заhtev za privremenu meru.

Navodi podnosioca

17. Подносилац захтева tvrdi da su mu rešenjem Žalbenog veća PKVS-a Vrhovnog суда AC-I-17-0204 повређена права garantovana članom 46. [Zaštita imovine] Ustava.
18. Што се тиче navodnih povreda člana 46. Ustava, подносилац захтева navodi da je поднео доказе којима се nesporno потврђује да katastarsku parcelu, која је у спору, neometano користи од 1986. године, стога, у складу са članom 40. Zakona br. 03/L-154 o vlasništvu i другим stvarnim pravima stekao је власништво над том имовином по основу застаревanja.
19. На kraju, подносилац захтева traži da Ustavni sud usvoji zahtev, kao prihvatljiv, i проглasi повреду члана 46. [Zaštita imovine], poništi osporeno решење Vrhovnog суда, враћајући случај на поновно суђење.

Prihvatljivost zahteva

20. Sud prvo razmatra da li je заhtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje utvrđene Zakonom i Poslovnikom.
21. U tom smislu, Sud se poziva на члан 113. stavove 1 i 7 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuje:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

22. Sud se poziva i na član 21. stav 4 [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:
“4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.”
23. Sud u nastavku ocenjuje da li je podnositelj zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što je dalje propisano u Zakonu i Poslovniku. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:

*Član 48
Tačnost podneska*

“Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositelj želi da ospori.”

24. Što se tiče ispunjavanja ovih uslova, Sud primećuje da je podnositelj zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje AC-I-17-0204 Žalbenog veća PKVS-a od 6. jula 2017. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom u ovoj fazi sudskog procesa. Podnositelj zahteva je i tačno naveo prava garantovana Ustavom i Konvencijom za koja tvrdi da su povređena u skladu sa članom 48. Zakona i podneo je zahtev u roku od 4 (četiri) meseca koji je propisan u članu 49. Zakona.
25. Pored toga, Sud treba da razmotri da li je podnositelj zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika.
26. Pravilo 36 (1) Poslovnika navodi uslove prema kojima Sud može da razmatra zahtev, uključujući uslov da takav zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 36 (2), propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.

- (d) da podnositac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”
27. Na osnovu gore navedenog, Sud podseća da podnositac zahteva osporava rešenje AC-I-17-0204 Žalbenog veća PKVS-a od 6. jula 2017. godine, navodeći da je, neuspehom da se primeni privremena mera koja bi zabranila prodaju njegove sporne imovine, povređeno ustavno pravo na imovinu.

Što se tiče navodne povrede prava na zaštitu imovine

28. Sud prvo naglašava sadržaj člana 46. [Zaštita Imovine] Ustava:
- “1. Garantuje se pravo na imovinu.
  2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.
  3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podrštanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproriiše.”
- [...]
29. Sud podseća da je na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava obavezan da tumači ljudska prava i slobode garantovane Ustavom i u skladu sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava (ESLjP). Shodno tome i kada ocenjuje i tumači tvrdnje o povredi člana 46. Ustava, Sud se poziva na sudsku praksu ESLjP-a, odnosno odgovarajući član Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLjP) koji se povezuje sa pravom na imovinu - član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Sud se poziva i na svoju sudsku praksu u vezi sa zahtevima koji tvrde pravo na imovinu.
30. U tom smislu, Sud naglašava sadržaj člana 1. Protokola 1 EKLjP-a, koji propisuje:
- “Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine.
- [...].”

A. Opšti principi u vezi sa pravom na zaštitu imovine

31. Sud podseća na opšte principe koji su utvrđeni u sudskoj praksi ESLjP-a u odnosu na član 1. Protokola br. 1, a koji su primenljivi i na član 46. Ustava i obrazlažu oblast zaštite prava na imovinu (vidi: *Kopecký protiv Slovačke*, stav 35 presude ESLjP-a od 28. septembra 2004. godine; *Maltzan (Freiherr Von) i ostali protiv Nemačke*, stav 74, odluka o prihvatljivosti ESLjP-a od 2. marta 2005 godine).

32. Ti Opšti principi su sledeći:
- Lišavanje svojine ili drugog prava *in rem* u načelu je trenutni akt i ne proizvodi trajno stanje "lišavanja prava" (vidi: *Malhous protiv Republike Češke*, presuda ESLjP-a od 12. jula 2001. godine).
  - Član 1. Protokola br. 1 ne garantuje pravo na sticanje imovine (vidi: *Van der Mussele protiv Belgije* paragraf 48, presuda ESLjP-a od 23. novembra 1983. godine; *Slivenko i ostali protiv Litvanije*, stav 121, presuda ESLjP-a od 9. oktobra 2003. godine).
  - Podnositelj zahteva može navoditi povredu člana 1. Protokola br. 1 samo u meri u kojoj se osporene odluke odnose na njegovu "imovinu" u značenju ove odredbe "imovina" može biti "postojeća imovina", uključujući i potraživanja, na osnovu kojih podnositelj predstavke može pretendovati na "legitimno očekivanje" da će dobiti efektivno uživanje nekog vlasničkog prava. Nasuprot tome, nada u priznavanje imovinskih prava koju je bilo nemoguće da efektivno ostvari ne može se smatrati "imovinom" u smislu člana 1. Protokola br. 1 niti može uslovno potraživanje koje prestaje da važi kao rezultat neispunjerenja uslova (vidi: *Princ Hans-Adam II od Lihtenštajna protiv Nemačke*, parografi 82 - 83, presuda ESLjP-a od 12. jula 2001. godine; *Gratzinger i Gratzingerova protiv Republike Češke*, stav 69, odluka o prihvatljivosti ESLjP-a od 10. jula 2002. godine).
  - Ne može se reći da bilo kakvo "legitimno očekivanje" nastaje tamo gde postoji spor oko pravilnog tumačenja i primene unutrašnjeg prava i tamo gde su podnesci podnosioca predstavke naknadno odbačeni od nacionalnih sudova (vidi: *Kopecký protiv Slovačke*, stav 50 presude ESLjP-a od 28. septembra 2004. godine).

B. Primena ovih principa na ovaj slučaj

33. U ovom slučaju, Sud primećuje da podnositelj zahteva nije nosilac imovinskog prava; naprotiv, on je pokušavao da stekne imovinu, tako što je pokrenuo sudski spor pred Specijalizovanim većem PKVS-a, što znači da je podnositelj zahteva samo imao nadu u priznavanje imovinskih prava, stoga se ovakvo pravo stanje „ne može smatrati "imovinom" u smislu član 1. Protokola br. 1.”(vidi: između ostalog, rešenje o neprihvatljivosti Suda, slučaj KI44/16 od 10. maja 2017. godine, podnositeljka zahteva: *Biljana Topko*).
34. Sva „legitimna očekivanja“ podnosioca zahteva da će dobiti efektivno uživanje nekog vlasničkog prava su bila zasnovana na rešenjima Opštine Đakovica iz 1985-86-87-89. godine, kojima se podnosiocu zahteva dozvoljava lokacija, izdaje dozvola za izgradnju obdaništa i izdaje dozvola za ogradijanje.
35. Sud primećuje da je Specijalizovano veće PKVS-a rešenjem C-III-17-0070, kada je odbilo zahtev podnosioca za izdavanje privremene mere, naglasilo: "Tužilac nije pružio pouzdane dokaze, da bi obrazožilo izdavanje PSZ. Tužilac

nije predočio nijedan dokaz o postojanju opasnosti od štete i što više nije predočio nijedan dokaz kojim bi argumentovao da bi se prouzrokovala neposredna i nepopravljiva šteta ako se ne izda PSZ.”

36. Pored toga, Specijalizovano veće PKVS-a je u gore navedenom rešenju naglasilo: “*Zasnivajući se na predočene dokaze od strane KAP-a, može da se ustanovi da se sporna imovina evidentira na ime DP – PIK „Ereniku”... Stoga, zahtev za izdavanje preliminarne sudske zabrane ne ispunjava zakonske kriterijume onako kako se predviđa prema članu 55. 1 Aneksa*” Zakona o Posebnoj komori (ZPK).
37. Sud u nastavku utvrđuje da je Žalbeno veće PKVS-a rešenjem AC-I-17-0204 od 6. jula 2017. godine odbilo žalbu podnosioca zahteva i, potvrđujući rešenje prvostepenog suda, utvrdio:

“Stoga, iz ovih razloga je tačan zaključak Specijalnog veća kada je zahtev za preliminarnu zabranu odbilo kao neosnovan, pošto je tačno ocenilo da nisu ispunjeni zakonski uslovi na osnovu člana 55. 1 Aneksa ZPK-a da se izda preliminarna zabrana.”
38. Sud takođe utvrđuje da je Žalbeno veće PKVS-a u rešenju naglasilo da “*ovo rešenje nikako ne prejudicira rešenje merituma tužbe.*”
39. Sud u okolnostima ovog slučaja kada podnositelj zahteva osporava rešenje za neprimenjivanje PSN – privremene mere i kada se pitanje vlasnika sporne imovine još uvek nije rešilo konačnom sudskom odlukom, podseća da “*legitimno očekivanje*” prava na imovinu ne može da nastane “*tamo gde postoji spor oko pravilnog tumačenja i primene unutrašnjeg prava*”. Pored toga, član 46. Ustava i član 1. Protokola br. 1 EKLjP-a ne garantuje pravo na sticanje imovine.
40. Shodno tome, Sud smatra da osporenim rešenjem Žalbenog veća PKVS-a nije povređen član 46. Ustava i član 1. Protokola br. 1 EKLjP-a.
41. Stoga, Sud smatra da je zahtev podnosioca očigledno neosnovan na ustavnim osnovama.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i u skladu sa pravilom 36 (1) (d) i (2) (b) i (d), Poslovnika, 12. marta 2018. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selyete Gërxhalin-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

